

DOKTORANDHANDBOK

Tema Kultur och samhälle Linköpings universitet

**Fastställd av Temarådet
2014-08-20**

Vid Linköpings universitet finns en stark tradition att organisera forskning och forskarutbildning tvärvetenskapligt och fakultetsöverskridande. Inom den tematiskt organiserade forskningen vid filosofiska fakulteten bedrivs forskning inom breda problemområden, så kallade teman. Vid Tema Kultur och samhälle (Tema Q) är forskning och forskarutbildning tvärvetenskapligt organiserad. Kultur studeras som ett dynamiskt praktikfält och forskningen rör såväl kulturprodukterna i sig som hur de produceras, kommuniceras och brukas. Tema Q utgör en del av Institutionen för studier av samhällsutveckling och kultur (ISAK).

Syftet med Doktorandhandboken är att samla alla beslut, regler och anvisningar som gäller forskarutbildningen för att på det sättet underlätta för doktoranderna. För att undvika att inaktuell informationen sprids ges när så är möjligt länkar till den webbplats där originaldokumentet presenteras.

Ansvarig för temats doktorandhandbok är forskarstudierektor Roger Qvarsell,
roger.qvarsell@liu.se

Allmänna villkor för forskarutbildning

Högskoleverkets Doktorandhandbok
<http://www.doktorandhandboken.nu/>

Högskoleförordningen (SFS 1993:100) med senare ändringar på
<http://www.notisum.se/rnp/SLS/LAG/19930100.HTM>

Linköpings universitet information om forskarutbildningen:
<http://www.liu.se/forskning/forskarutbildning?l=sv>

<http://regelverk.liu.se/innehft/Lokala%20regelsamlingen/Forskarutbildning%20och%20forskning/Gemensamt/>

Filosofiska fakultetens information om forskarutbildningen:
<http://www.filfak.liu.se/forskarutbildning?l=sv>

Antagning och behörighet

Antagning till temats forskarutbildning sker i en samordnad process genom universitetets kungörelse av lediga doktorandanställningar och temats annonsering av studieplatser på hemsidan. Information kan även lämnas via forskarnätverk och annonsering.

Temat antar vanligen doktorander vartannat eller vart tredje år och då i grupper om minst tre. Därutöver kan individuell antagning ske om särskilda skäl föreligger.

Reglerna för behörighet framgår av studieplanen. Se länk nedan.

Antalet sökande överstiger som regel kraftigt antalet platser och antagningsprocessen beräknas därför ta mellan två och tre månader. Detaljerade anvisningar för de sökande presenteras på hemsidan vid varje ansökningstillfälle. Kvaliteten på insända kandidat-, magister- och mastersuppsatser tillmäts mycket stor betydelse.

Organisation och medlemskap

Medlemskap i Studentkåren är sedan 2010 frivilligt.

Temats doktorander är representerade i det rådgivande organet Temarådet, som vanligen sammanträder en gång i månaden, samt i utrednings- och arbetsgrupper efter samråd med Temarådet och beslut av Avdelningschefen.

Studiefinansiering och anställning

Antagningen av forskarstuderande är samordnad med tillsättningen av tidsbegränsade doktorandanställningar. Andra former för studiefinansiering eller anställning kan förekomma efter särskild prövning av avdelningschefen och prefekten.

Inom ramen för en doktorandanställning kan forskarstuderande även arbeta med undervisning eller assistentuppgifter. Anställningen förlängs då med den tid som motsvarar arbetsuppgifterna. Detsamma gäller vid sjukskrivning och föräldraledighet. En doktorandanställning kan innehåsa i högst sex år. Doktorander förutsätts delta i temats och institutionens seminarie- mötesverksamhet under hela studietiden om inte särskild överenskommelse träffats om något annat.

Institutionen ställer arbetsplats, dator, internetuppkoppling mm till förfogande under den formella studietiden som motsvarar fyra års heltidsstudier. Därutöver endast efter särskild överenskommelse.

Studieplaner

Studieplan för forskarutbildning i Tema Kultur och samhälle:

<https://liu.se/-/media/allman-studieplan-for-kultur-och-samhalle.pdf>

Engelsk översättning av studieplanen:

Saknas – ska kompletteras

Individuell studieplan:

Anvisningar och mall för individuell studieplan:

<http://www.filfak.liu.se/forskarutbildning/blanketter?l=sv>

För ytterligare information se:

<http://www.filfak.liu.se/forskarutbildning/studietiden/studieplan?l=sv>

Examina

Doktorsexamen omfattar 240 högskolepoäng eller 4 års heltidsstudier. Av dessa utgör 90 hp kurser, varav 60 hp obligatoriska och 30 hp individuellt anpassade. Avhandlingsarbetet omfattar 150 hp.

Licentiatexamen omfattar 120 hp, varav 45 hp obligatoriska kurser, 15 hp individuella kurser och 60 hp uppsatsarbete.

Om inte särskilda skäl föreligger skall samtliga doktorander avlägga licentiatexamen som en del av utbildningen.

Se även: <http://www.filfak.liu.se/forskarutbildning/examen?l=sv>

Utbildningstid

Den nominella, finansierade studietiden för doktorsexamen är fyra år motsvarande 400 % av helårstjänstgöring. Studietiden avräknas en gång om året efter det att doktoranden redovisat omfattningen av undervisning och assistenttjänstgöring, samt hänsyn tagits till sjukskrivning och föräldraledigheter. Den finansierade studietiden kan inte förlängas utöver 400 % av helårstjänstgöring. Tjänstgöringen som lärare eller assistent får inte utan särskilt tillstånd omfatta mer än ett år heltidsarbete under studietiden, motsvarande 20 % av arbetstiden.

Forskarstuderande som antagits till licentiatutbildning har två års finansierad studietid motsvarande 200 % av helårstjänstgöring.

Doktorand som inte avlagt examen inom ramen för den finansierade studietiden kvarstår som forskarstuderande vid institutionen tills examen avlagts, men har efter åtta års studietid inte längre rätt till handledning. Doktorand som anmält studieuppehåll kan när som helst återuppta sina studier.

Kurser och seminarier

Första studieåret fylls i huvudsak av obligatoriska kurser, samt utarbetande av en avhandlingsplan. Därefter vidtar alltmer individualiserade fördjupningskurser och avhandlingsarbete. Vissa kurser utformas som individuella läskurser, i andra fall kan kurser ges tillsammans med andra teman, institutioner eller universitet

Planeringen av de individuella kurserna sker i samråd med huvudhandledaren. Vid eventuella deltidsstudier utformar handledaren uppläggningsen.

För mer detaljerad information se temats hemsida:

<http://www.isak.liu.se/seminarier?l=sv>

Deltagandet i temats seminarier är obligatoriskt. Förhinder skall anmälas till huvudhandledaren eller forskarstudierektor. Huvudhandledaren kan befria doktorander som vistas utomlands, bedriver omfattande fältarbete eller arkivforskning på annan ort från skyldigheten att delta i seminarierna.

Kursutvärderingar

Utvärderingen av kurserna påbörjas genom att muntliga synpunkter på dem framförs förslagsvis vid det sista kurstillfället. Efter det att kurserna genomförts ges de som deltagit i dem möjlighet till en skriftlig utvärdering av dem. Utvärderingarna bör kunna vara anonyma.

Resultaten av kursutvärderingarna redovisas och diskuteras dels på Tema Q:s temaråd, dels i form av skriftliga sammanställningar som förvaras hos Q:s administratör där lärare och doktorander kan ta del av dem.

Kursutvärderingarna används aktivt av lärarkollektivet och ska ligga till grund för planeringen när kurser genomförs på nytt, när nya kurser lanseras och av Tema Q:s kursutbud i sin helhet.

Resultaten av kursutvärderingarna behandlas även vid återkommande diskussioner om och utvärderingar av kursutbudet i sin helhet i slutet av varje verksamhetsår, där såväl lärare som doktorander har möjlighet att delta. I dessa diskussioner och utvärderingar bör också själva utvärderingsprocessen utvärderas.

Mall för genomförandet av kursutvärderingar:

1. Informationen om kursen
 - a. Innehåll
 - b. Informationens tillgänglighet
 - c. Tidpunkt för informationsspridning
2. Kursens genomförande
 - a. Innehåll
 - b. Uppläggning/schema
 - c. Lärarinsatser
3. Litteratur
 - a. Relationen obligatorisk-fritt vald litteratur
 - b. Läsanvisningar, motiveringar bakom litteraturlistan
 - c. Information om kompletterande litteratur
4. Examinationen
 - a. Relevans i relation till kursens innehåll
 - b. Relevans för avhandlingsarbetet
 - c. Relevans för forskarutbildningen i sin helhet
5. Övriga synpunkter

Skriftliga utvärderingar skall arkiveras inom temat. Vid muntliga utvärderingar bör en skriftlig sammanfattning göras och arkiveras.

Handledning och stöd

För varje doktorand utses en huvudhandledare och minst en biträdande handledare. Beslut om handledare fattas av prefekten efter förslag från temats lärare och efter samråd med berörd doktorand. Samtliga lärare vid temat förväntas ta del av doktorandernas arbeten och stå till förfogande för samtal och rådgivning. Doktorander har rätt att byta handledare och beslut om handledarbyte fattas av prefekten.

Huvudhandledaren och temat i sin helhet har även ett ansvar för doktorandernas karriärplanering. Hänsyn till framtida yrkesplaner skall tas vid uppläggnen av studierna och val av individuella kurser.

Doktorander som upplever svårigheter av något slag har rätt till samtal och rådgivning av handledare, forskarstudierektor, personalintendent, prefekt m.fl. samt tillgång till universitetets allmänna resurser inom de personaladministrativa och studiesociala områdena.

Internationalisering

Doktoranderna förutsätts delta i och presentera sin forskning vid i internationella konferenser. Deltagande i internationella doktorandkurser och workshops, liksom kortare eller längre vistelser vid universitet och forskningsinstitut i andra länder bedöms vara av stort värde för såväl avhandlingsarbetet som framtida karriärmöjligheter. Temat bistår doktoranderna vid utarbetandet av ansökningar rörande finansieringen av konferensresor och utlandsvistelser. Hur kurser, konferenser och utlandsvistelser skall tillgodoräknas inom ramen för forskarutbildningen bedöms från fall till fall.

Doktoranderna har möjlighet att delta i de olika internationella nätverk och samarbetsprojekt som finns inom temat. Handledarna bistår även med sina mer personliga nätverkskontakter.

För information om fakultetens internationaliseringsarbete se:

<http://www.filfak.liu.se/internationellt/doktorander?l=sv>

Examination och avstämning under utbildningens gång

Licentiatuppsats, seminarium och examination

Inför licentiatexamen bedöms texten först vid ett internt seminarium eller av handledargruppen. Därefter beslutar huvudhandledaren om den går vidare till offentligt licentiatseminarium. Uppsatsen bedöms av en kommitté bestående av tre personer, huvudhandledaren, en opponent som skall komma från en annan institution och ytterligare en bedömare som kan tillhöra temats lärargrupp. Handledaren föreslår vilka de två andra bedömarna skall vara och avdelningschefen beslutar. Handledaren betygssätter och kommittén är rådgivande. Endast betygen Godkänd eller Underkänd kan användas. Licentiatuppsatsen skall före eller efter seminariet offentliggöras genom tryckning eller elektronisk publicering.

Halvtidseminarium

Forskarstuderande som erhållit tillstånd att gå vidare till doktorsexamen utan att avlägga licentiatexamen skall istället presentera sin forskning vid ett halvtidsseminarium. Såväl genomförda kurser som presenterade avhandlingstexter skall granskas. För den vetenskapliga granskningen inbjuds en kommentator som inte tillhör temat. Efter seminariet sammanträder handledarna, kommentatorn och ytterligare minst en ledamot från temat. Huvudhandledaren ansvarar för att doktoranden snarast får ta del av gruppens bedömning och rekommendationer.

Slutseminarium

När mellan sex och tolv månader återstår av studietiden skall doktoranden presentera sitt arbete vid ett slutseminarium. Samtliga empiriska delstudier bör då föreligga och syftet med seminariet är att ge konkreta råd och anvisningar för arbetets slutförande. Till seminariet inbjuds en extern opponenter som bör vara väl förtrogen med forskningsområdet. Efter seminariet sammanträder handledarna, opponenter och en bedömningsgrupp bestående av tre personer varav högst en får vara anställd vid temat. Huvudhandledaren ansvarar för att doktoranden snarast får ta del av gruppens bedömning och rekommendationer.

Om arbetet är försenat och slutseminarium inte kan hållas sex månader före studietidens utgång skall huvudhandledaren anmäla detta till forskarstudierektor och ärendet diskuteras inom handledarkollegiet.

Doktorsavhandling, disputation och examination

Flertalet avhandlingar inom temat utgörs av monografier utgivna inom Filosofiska fakultetens skriftserie eller på ett allmänt förlag. Avhandlingarna skrivs vanligen på svenska eller engelska.

En så kallad sammanläggningsavhandling skall bestå av minst tre vetenskapliga artiklar publicerade eller avsedda för publicering i referee-granskade tidskrifter eller motsvarande. I normalfallet bör minst hälften av artiklarna vara publicerade eller accepterade för publicering vid disputationstillfället. Mer precisa anvisningar ges i varje enskilt fall av examinator i samråd med handledarkollegiet. Hänsyn skall därvidlag tas till avhandlingsämnets karaktär samt publiceringsförutsättningarna. Avhandlingen skall dessutom innehålla en ramberättelse, s.k. ”kappa”, utformad så att den kan läsas oberoende av artiklarna. I denna skall artiklarnas innehåll sammanfattas, de teoretiska och metodologiska utgångspunkterna samt slutsatserna diskuteras och forskningsinsatsen i sin helhet ställas i relation till forskningsläget inom avhandlingens område. Vid disputationen skall såväl artiklarna som ramberättelsen bli föremål för bedömning.

För fakultetens regler kring examen och publicering av avhandlingar se:

<http://www.filfak.liu.se/forskarutbildning/examen/publicering?l=sv>

<http://www.filfak.liu.se/forskarutbildning/examen/distribution?l=sv>

Om disputationsanmälan:

<http://www.filfak.liu.se/forskarutbildning/examen/dispanmalan?l=sv>

Om disputationen:

<http://www.filfak.liu.se/forskarutbildning/examen/disputationsakten?l=sv>

Om doktorsexamen, ansökan om examensbevis forskarutbildning:

<http://www.filfak.liu.se/forskarutbildning/blanketter?l=sv>

Om promovering:

<http://www.filfak.liu.se/forskarutbildning/examen/promovering?l=sv>

Efter examen

Doktorandens karriärplanering diskuteras fortlöpande under studietiden och redovisas inom ramen för den individuella studieplanen. Temat bistår postdoktorer i arbetet med att ansöka om projektanslag, tjänster m.m. Detta kan ske individuellt eller genom att projektplaner presenteras vid de särskilda så kallade ansökningsseminarier.

Alumniverksamhet

Disputerade forskare som avlagt doktorsexamen vid temat men är verksamma vid andra universitet, högskolor, myndigheter eller företag utgör ett värdefullt kontaktnät för såväl doktoranderna som temats forskare i allmänhet. I några fall fungerar postdoktorer som biträdande handledare och några har en anknytning till verksamheten genom att de utnämnts till docenter. Temat eftersträvar att vidareutveckla samverkan och samarbetet med dessa forskare och ett utvecklingsarbete inom området har inletts.

För information om universitetets allmänna alumniarbete se:

<http://www.liu.se/alumni/?l=sv>